

Manifest TechnoSanacji

Polska zdolności. Polska pokoleń. Polska przyszłości.

Manifest nowej klasy sprawczej – przedsiębiorców ery sztucznej inteligencji

Nie wchodzimy w XXI wiek po to, aby administrować lękiem, długiem i chaosem. Wchodzimy w niego po to, aby odzyskać sprawczość państwa, godność pracy, bezpieczeństwo rodzin i dumę z polskiej technologii. [TechnoRepublika](#) to odpowiedź na pytanie, które dziś zadają jednocześnie młodzi i seniorzy, pracownicy i przedsiębiorcy: czy Polska będzie tylko rynkiem cudzych platform i cudzych modeli AI, czy stanie się państwem zdolnym do działania?

Sztuczna inteligencja zmienia odpowiedź na najstarsze pytanie gospodarki: **kto może tworzyć wartość**. Jeszcze wczoraj do zbudowania firmy, produktu czy nowej usługi trzeba było dużego kapitału, rozbudowanej hierarchii i wielu etatów. Dziś mały zespół wspierany przez agentów AI może projektować, testować i wdrażać szybciej niż niejedna instytucja. Rodzi się nowa klasa sprawcza. Do niej kierujemy ten Manifest.

Nowa klasa sprawcza: przedsiębiorcy ery AI

Przedsiębiorcy ery AI nie wyróżnia wielkość kapitału ani miejsce w hierarchii, lecz zdolność łączenia czterech zasobów: **wiedzy dziedzinowej, danych, zespołu agentów AI i osobistej odpowiedzialności za wynik**. To inżynierka zakładająca firmę robotyczną, lekarz budujący narzędzie diagnostyczne, rolnik prowadzący gospodarstwo z pomocą czujników i dronów, rzemieślnik sprzedający na cały świat, nauczycielka tworząca własne laboratorium kompetencji i senior-ekspert, który zamienia czterdzieści lat doświadczenia w usługę wspieraną przez AI. Nie jest wykonawcą cudzych decyzji. Jest **orkiestratorem zdolności**: wyznacza cel, dzieli zadania między ludzi i maszyny, sprawdza wynik i za niego odpowiada.

Do młodych mówimy: nie musicie wyjeżdżać, aby pracować przy technologiach przyszłości ani czekać dekady na awans. Polska ma być miejscem, w którym hackathon, laboratorium, misja i pierwsza firma są normalną drogą wejścia do zawodu – zwłaszcza teraz, gdy AI przejmuje prace na poziomie wejściowym, na których dotąd uczyły się kolejne pokolenia.

Do seniorów mówimy: nie jesteście kosztem systemu. Jesteście pamięcią Rzeczypospolitej i wiedzą ukrytą, której nie zastąpi żaden model – wiedzą o wyjątkach, awariach, relacjach i konsekwencjach złych decyzji. W erze AI ta wiedza staje się kapitałem. TechnoRepublika ma dać wam bezpieczeństwo zdrowotne, opiekę i szacunek, a także rolę mentora, audytora, eksperta i inwestora wiedzy.

Od gospodarki podwykonawstwa do klasy sprawczej

Wymiar	Wczoraj: podwykonawca	Jutro: przedsiębiorca ery AI
Źródło przewagi	kapitał i tania praca	kompetencje, dane, agenci AI i odpowiedzialność za wynik
Organizacja	hierarchia i etat	mały zespół, sieć partnerów, agenci pod nadzorem człowieka
Relacja z państwem	dotacja rozliczana z procedury	kontrakt rozliczany z wyniku
Metoda	biznesplan i wniosek	eksperyment, prototyp, walidacja z klientem
Droga do skali	sprzedaż lub relokacja za granicę	kapitał wzrostu i pierwszy klient w Polsce
Pokolenia	wiek jako bariera	zespoły dwupokoleniowe 2G

1. Państwo zdolności, nie muzeum procedur

Polska potrzebuje państwa, które działa jak sprawny system operacyjny: wiadomo, kto decyduje, kto odpowiada, kto kontroluje i jaki jest termin wykonania zadania. Dość polityki teatru. Dość instytucji, które bronią własnej bezradności. Referendum obywatelskie, prosta architektura władzy, silna odpowiedzialność i cyfrowa przejrzystość mają przywrócić zasadę: państwo istnieje po to, aby służyć obywatelom, a nie zastępować się procedurą. Przedsiębiorca ery AI pracuje w rytmie tygodni. Państwo, które odpowiada w rytmie lat, staje się jego największym ryzykiem.

2. Suwerenność to energia, moc obliczeniowa, dane i talenty

Granica państwa biegnie dziś także przez sieć energetyczną, centra danych, moc obliczeniową, modele AI, kryptografię oraz ludzi, którzy potrafią je zbudować i obronić. Suwerenność nie oznacza autarkii – oznacza **niski koszt wyjścia z zależności** i zdolność działania w trybie odciętych. TechnoRepublika buduje polskie zdolności w całym łańcuchu: od OZE, atomu, wodoru i magazynów energii, przez suwerenną infrastrukturę obliczeniową i polskie modele językowe, po agentów AI w służbie obywateli. **Talenty AI i cyberbezpieczeństwa traktujemy jak infrastrukturę krytyczną**: państwo musi wiedzieć, ile ich ma, dokąd odpływają i co zrobić, aby chcieli tu zostać lub wrócić.

3. Państwo płaci za wynik, nie za procedurę

Nowa klasa przedsiębiorców nie potrzebuje kolejnych konkursów na wnioski. Potrzebuje państwa, które jest **pierwszym wymagającym klientem** polskich technologii: zamawia przetomy przez zamówienia przedkomercyjne i zobowiązania zakupu, wypłaca nagrody za osiągnięty rezultat, finansuje etapami powiązanymi z kamieniami milowymi i dostarcza kapitał wzrostu, aby najlepsze polskie firmy nie musiały wyjeżdżać ani sprzedawać się za granicę. Piaskownice regulacyjne pozwolą testować szybko i dopuszczać warunkowo – AI, drony, energię, medtech i nowe usługi publiczne. Państwo nie finansuje obietnic, lecz płaci za wynik i mierzy, co naprawdę zostało wdrożone.

4. Praca, przemysł i awans społeczny

Nie chcemy Polski taniej pracy i wiecznego podwykonawstwa. Chcemy Polski inżynierów, techników, programistów, operatorów przemysłu, opiekunów, lekarzy, żołnierzy, przedsiębiorców i rzemieślników nowej epoki. Reindustrializacja nie jest nostalgią za fabryką. Jest warunkiem suwerenności. AI i robotyka mają podnosić produktywność i płace w polskich firmach, a nie przenosić wartość dodaną na cudze platformy. Produkcja energii, wodoru, dronów, robotów, oprogramowania, leków i infrastruktury krytycznej ma tworzyć stabilne miejsca pracy, nowe przedsiębiorstwa i godność rodzin.

5. Edukacja przez działanie

Szkoła nie produkuje świadectw, lecz kompetencje. Przedsiębiorczości nie uczy się z podręcznika o przedsiębiorczości, lecz przez tworzenie wartości: projekt, prototyp, klienta, porażkę i poprawkę. Umiejętność pracy z AI, myślenie systemowe i odpowiedzialne korzystanie z danych stają się kompetencją podstawową, na równi z czytaniem i rachunkiem. Państwo certyfikuje umiejętności przez mikrokwalifikacje i cyfrowe poświadczenia, włącza mentoring praktyków do nauczania, a uczelnie zamienia z magazynów procedur w rozsądniaki technologii.

6. Odporność obywatelska zamiast bezradności

Bezpieczeństwo nie zaczyna się w dniu kryzysu. Zaczyna się w szkole, gminie, szpitalu, przedsiębiorstwie, sieci energetycznej i rodzinie. Polska potrzebuje powszechnej odporności: obrony cywilnej, schronów, rezerw, cyberochrony, lokalnych centrów kryzysowych, edukacji ratunkowej, systemów dronowych i przemysłu obronnego. Przedsiębiorstwa ery AI są częścią tej tarczy, a technologie podwójnego zastosowania łączą innowację z obronnością. Pokój wymaga odstraszania. Odstraszanie wymaga technologii. Technologia wymaga obywateli przygotowanych do działania.

7. Człowiek decyduje, AI wzmacnia

Technologia ma być narzędziem wolności, nie nadzoru. Każdy agent AI w służbie państwa i gospodarki musi mieć właściciela, mandat, ograniczone uprawnienia, ślad decyzji i warunek zatrzymania. Decyzje o wysokim wpływie na życie obywatela podejmuje człowiek, który za nie odpowiada i od którego można się odwołać. Żaden algorytm nie ocenia obywatela. Odrzucamy zarówno państwo – czarną skrzynkę, jak i monopol kilku korporacji na inteligencję, bo sprawczość, która nie podlega kontroli, przestaje być sprawczością obywateli.

Motor zmian: młodość i doświadczenie

Generacja Z wnosi szybkość uczenia, cyfrową intuicję, biegłość w AI i odwagę zerwania z imitacją. Seniorzy wnoszą pamięć, cierpliwość, realizm i etos odpowiedzialności. W zespołach dwupokoleniowych obowiązuje **zasada podwójnego klucza**: młody lider odpowiada za tempo, narzędzia i rozwiązanie, a doświadczony mentor – za standard, ciągłość i test konsekwencji. Razem tworzą regulator nowej Rzeczypospolitej: wspólnotę, która nie pozwoli elitom dalej dryfować, lecz zażąda wyniku. TechnoSanacja.pl jest miejscem tej rozmowy – prostym wejściem do programu, zasobów i ludzi, którzy chcą budować państwo zdolne do przetrwania, rozwoju i zwycięstwa.

Droga, metoda, cel

TechnoSanacja to droga: uzdrowienie państwa i uwolnienie energii narodu. **Model 3A** to metoda: antycypacja – wcześniej rozpoznać zmianę, absorpcja – zamienić ją w krajową zdolność, adaptacja – przebudować prawo, instytucje i kadry szybciej niż otoczenie. **TechnoRepublika to cel**: państwo, które przewiduje, działa i odpowiada przed obywatelem.

Deklaracja

Nie administracja słabości, lecz państwo zdolności. Nie transformacja przeciw ludziom, lecz transformacja jako siła Rzeczypospolitej. Nie technologia dla kilku korporacji, lecz technologia jako narzędzie wolności, bezpieczeństwa i dobrobytu obywateli. Nie gospodarka podwykonawców, lecz klasa sprawcza ludzi, którzy z pomocą AI tworzą wartość w Polsce i dla Polski. Polska nie może być administracyjnym muzeum XX wieku. Polska musi stać się TechnoRepubliką XXI wieku.

Dołącz do rozmowy o TechnoRepublice.pl.

Działaj razem z TechnoSanacja.pl.

Zdobędziesz: wiedzę, zasoby, kontakty.

Aneks. Słownik pojęć Manifestu

Pojęcie	Znaczenie w Manifestie
Klasa sprawcza	Ludzie, którzy biorą odpowiedzialność za wynik i potrafią zorganizować zasoby – w tym AI – aby go osiągnąć; przeciwieństwo „administracji słabości” i gospodarki podwykonawstwa.
Przedsiębiorca ery AI	Osoba lub mały zespół łączący wiedzę dziedzinową, dane, agentów AI i osobistą odpowiedzialność; orkiestrator zdolności, a nie tylko właściciel kapitału.
Agent AI	Program oparty na modelu AI, który samodzielnie wykonuje zadania w ramach nadanego mandatu, narzędzi i uprawnień.
Człowiek decyduje (human-in-command)	Zasada, zgodnie z którą decyzje wysokiego wpływu podejmuje i odpowiada za nie człowiek, a agent AI ma właściciela, ślad decyzji i warunek zatrzymania.
Suwerenność technologiczna	Niski koszt wyjścia z zależności od dostawcy i zdolność działania w trybie odciętym – nie autarkia.
Moc obliczeniowa (compute)	Infrastruktura procesorów i centrów danych potrzebna do trenowania i uruchamiania modeli AI; obok energii i danych warstwa suwerenności.
Zamówienie przedkomercyjne / zobowiązanie zakupu	Instrumenty, w których państwo z góry zamawia rozwiązanie lub zobowiązuje się kupić wynik, przejmując ryzyko popytu od innowatora.
Piaskownica regulacyjna (sandbox)	Kontrolowane środowisko testowania nowej technologii z warunkowym dopuszczeniem, limitem ryzyka i nadzorem regulatora.
Mikrokwalifikacje	Krótkie, składalne i cyfrowo poświadczane potwierdzenia konkretnych umiejętności.
Zasada podwójnego klucza (dual-key, 2G)	Model zespołu dwupokoleniowego: młody lider odpowiada za tempo i narzędzia, doświadczony mentor za standard i konsekwencje.
Model 3A	Metoda TechnoSanacji: antycypacja, absorpcja, adaptacja – miernik i mechanizm nadążania państwa za zmianą.

Podstawy Manifestu w Bibliotece TechnoSanacji

- **Innowacje państwa TechnoRepublika** – państwo jako przedsiębiorca ostatniej instancji, finansowanie wyniku, piaskownice regulacyjne, sovereign AI.
- **Od przedsiębiorczej edukacji do wdrożonej innowacji w RP** – edukacja „przez działanie”, luka skali, AI w łańcuchu pomysł-wdrożenie, rola przedsiębiorcy-orkiestratora.
- **TechnoRepublika – system multiagentowy** – minimalny standard rozliczalnego agenta, human-in-command, bezpieczeństwo przed przechwyceniem.
- **Strategia AI dla bezpieczeństwa i cyberbezpieczeństwa Polski** – suwerenność jako koszt wyjścia, talenty AI-cyber jako infrastruktura krytyczna.
- **Aktywny Seniorat i Program 2G** – sojusz Generacji Z i seniorów, zasada podwójnego klucza, seniorzy jako inwestorzy wiedzy.
- **Odporność społeczna, gospodarcza i technologiczna; Narodowa Obrona** – odporność obywatelska, technologie podwójnego zastosowania.

Polska, 04.10.2026 · wersja 2.0.

Materiał udostępniony na licencji Creative Commons - Uznanie autorstwa